

ความเป็นมา

โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจน ที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

1

นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต
ผู้ตรวจการแผ่นดิน

การจัดประชุมชี้แจง และพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ
ระหว่างผู้ตรวจการแผ่นดินกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ
แก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

วันศุกร์ที่ 13 กันยายน 2562
ณ โรงแรมรามารการ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร

นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต ผู้ตรวจการแผ่นดิน

ประวัติการศึกษา

- ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การปกครอง) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ประกาศนียบัตรหลักสูตรการบริหารงานภาครัฐและกฎหมายมหาชน รุ่นที่ 2 สถาบันพระปกเกล้า
- ประกาศนียบัตรรับรองความเป็นมืออาชีพด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล IPMA-EP สำนักงาน ก.พ. ร่วมกับองค์กร IPMA-HR
- หลักสูตรการบริหารและพัฒนานักบริหาร (Graduate Research Institute of Policy Studies, Japan)
- ปริญญาบัตรการป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 48 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

ประวัติการทำงานที่สำคัญ

- พ.ศ. 2534–2540 – นายอำเภอ อ.แวงน้อย จ.ขอนแก่น/อ.ลอง จ.แพร่/อ.เชียงคำ จ.พะเยา/อ.ตะพานหิน จ.พิจิตร
- พ.ศ. 2541 – ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน กรมการปกครอง
- พ.ศ. 2544 – ผู้อำนวยการสำนักบริหารการปกครองท้องที่ กรมการปกครอง
- พ.ศ. 2546 – รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. 2547 – รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- พ.ศ. 2549 – รองผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา
- พ.ศ. 2551 – ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน
- พ.ศ. 2552 – รองอธิบดีกรมการปกครอง
- พ.ศ. 2553 – ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภู
- พ.ศ. 2554 – ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ
- พ.ศ. 2555 – ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์
- พ.ศ. 2557 – หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย
- พ.ศ. 2558 – ผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง
- พ.ศ. 2561 – ผู้ตรวจการแผ่นดิน (18 พฤศจิกายน 2561 - ปัจจุบัน)

ที่มา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 วรรคสาม

- บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆ
- รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- และจัดให้มีการร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ
- โดยรัฐมีหน้าที่กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวอย่างมีคุณภาพ และได้มาตรฐานสากล

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี (แถลงต่อรัฐสภา 25 กรกฎาคม 2562)

8. นโยบายหลักด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพ ของคนไทยทุกช่วงวัย

8.6.4 พัฒนาทักษะอาชีพทุกช่วงวัย โดย

- กำหนดระบบที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะ และเพิ่มประสิทธิภาพทุกช่วงวัย...

การจัดให้มีระบบที่สามารถรองรับความต้องการพัฒนา ปรับปรุงทักษะอาชีพ
ของทุกช่วงวัย...

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 230 (3)

- บัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจในการเสนอ
คณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง
ครบถ้วน ตามหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ

สถานการณ์

ในแต่ละปี มีนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ (ม.3) แล้วไม่ได้เรียนต่อ เนื่องจากครอบครัวมีฐานะยากจน มีความจำเป็นต้องเข้าสู่ตลาดแรงงาน (ในฐานะ “แรงงานไร้ฝีมือ”) เพื่อหารายได้ช่วยครอบครัวเป็นจำนวนมาก

- ระหว่างปีการศึกษา 2551 – 2559 มีจำนวน 780,537 คน
- ปีการศึกษา 2561 มีจำนวน 147,644 คน

(ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ)

แนวความคิด

หากได้มีการบูรณาการช่วยเหลือเพิ่มทักษะด้านอาชีพให้แก่นักเรียน
ครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ (ม.3) กลุ่มดังกล่าว
ก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงานแล้ว

จะช่วยให้ นักเรียนกลุ่มดังกล่าว เข้าสู่ตลาดแรงงานในฐานะ **“แรงงานมีฝีมือ”**
อันจะทำให้มีรายได้ ค่าจ้างสูงขึ้น สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

การดำเนินการ

ผู้ตรวจการแผ่นดิน (นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต) จึงได้ร่วมกับจังหวัดแม่ฮ่องสอนในการดำเนิน “โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนของจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ” ปีการศึกษา 2561

เพื่อหารูปแบบแนวทางในการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานระดับจังหวัดที่เกี่ยวข้อง ในการฝึกอบรมเพิ่มทักษะด้านอาชีพให้แก่ นักเรียนกลุ่มดังกล่าว และมีการประชุมและลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเพื่อดำเนินการตาม “โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนของจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ” ปีการศึกษา 2561

แม่ฮ่องสอนโมเดล

ต้นน้ำ

การสำรวจนักเรียน
กลุ่มเป้าหมาย

กลางน้ำ

1) การนำนักเรียนไปศึกษาดูงาน
และรับสมัครนักเรียนเข้าฝึกอบรม
เพิ่มทักษะด้านอาชีพ

2) การฝึกอบรมเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ
(หลักสูตรการฝึกเตรียมเข้าทำงาน)

ปลายน้ำ

การเตรียมตลาดแรงงาน
รองรับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย
ที่ผ่านการอบรมเพิ่มทักษะด้านอาชีพ

ภาพแสดงการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนิน

โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หน่วยงานภาครัฐ

คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ซึ่งประกอบด้วย

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัด
๒. รองผู้ว่าราชการจังหวัด
๓. ศึกษาธิการจังหวัด
๔. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
๕. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
๖. ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
๗. ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด
๘. สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด
๙. จัดหางานจังหวัด
๑๐. พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
๑๑. ท้องถิ่นจังหวัด
๑๒. นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด
๑๓. รองศึกษาธิการจังหวัด

ฯลฯ

หน้าที่และความรับผิดชอบ

๑. อำนวยการในการขับเคลื่อนโครงการฯ
๒. วางแผนการดำเนินงานโครงการฯ
 - ให้ความเห็นชอบปฏิทินขั้นตอนการดำเนินงาน
 - ให้ความเห็นชอบหลักสูตรและงบประมาณ
 - การจัดเตรียมตลาดแรงงาน
๓. มอบหมายและประสานการปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๔. การแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการดำเนินโครงการฯ
๕. สนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน
๖. การติดตามประเมินผล
 - กำกับ ติดตามในการสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย
 - ติดตามและสนับสนุนในการดำเนินการฝึกอาชีพ
 - การติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการฯ
๗. การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม

หน่วยงานภาคเอกชน

๑. ประธานหอการค้าจังหวัด
๒. ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด
๓. องค์กรเอกชนอื่นๆ

หน้าที่และความรับผิดชอบ

๑. สนับสนุนอุปกรณ์และการอำนวยความสะดวกระหว่างการอบรมตามความเหมาะสม เช่น ข้าวสาร อาหารแห้ง ขนมขบเคี้ยว สำหรับวันหยุด ฯลฯ
๒. ประสานหาหน่วยงานหรือผู้มีจิตศรัทธาให้การสนับสนุนทุนและอุปกรณ์เพื่อการประกอบอาชีพสำหรับผู้จบการอบรมที่ประสงค์จะประกอบอาชีพอิสระ
๓. ประสานกับสถานประกอบการในจังหวัดหรือพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อรองรับการเข้าทำงานภายหลังจากจบหลักสูตรการอบรม

ผลการดำเนินโครงการฯ

การดำเนินโครงการนำร่องของจังหวัดแม่ฮ่องสอนประสบความสำเร็จด้วยดี ขณะนี้อยู่ระหว่างขั้นตอนการฝึกงาน และการเตรียมตลาดแรงงานรองรับนักเรียนที่จะจบการฝึกอบรม หลักสูตรการเตรียมเข้าทำงาน

หลักสูตรช่างซ่อมจักรยานยนต์ (หลักสูตร 560 ชั่วโมง / 6 เดือน)

- ผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 23 คน
- ระยะเวลาการฝึกอบรม 4 เดือน 3 เมษายน – 5 สิงหาคม 2562
- ฝึกในสถานประกอบการ 2 เดือน 6 สิงหาคม – 21 กันยายน 2562

* อยู่ระหว่างการฝึกงานของสถานประกอบการ

หลักสูตรช่างเย็บจักรอุตสาหกรรม (หลักสูตร 280 ชั่วโมง / 3 เดือน)

- ผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 5 คน
- ระยะเวลาการฝึกอบรม 2 เดือน 3 เมษายน – 5 มิถุนายน 2562
- ฝึกในสถานประกอบการ 1 เดือน 6 มิถุนายน – 28 มิถุนายน 2562

**** จบการฝึกอบรม และสถานประกอบการรับเข้าทำงานแล้วทั้ง 5 คน**

ปัจจัยที่นำมาสู่ความสำเร็จในการดำเนินโครงการฯ ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน (แม่ฮ่องสอนโมเดล)

1. หน่วยงานทุกภาคส่วน (ภาครัฐฯ, อปท., ภาคเอกชน) **มีส่วนร่วมดำเนินโครงการฯ ด้วยใจ** ช่วยเหลือเยาวชนชนกลุ่มเป้าหมายให้มีอาชีพสุจริตที่มั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดี **มิได้คิดว่าเป็นงานเพิ่มหรืองานฝาก แต่เป็นหน้าที่** ที่ทุกฝ่ายจะต้องบูรณาการความร่วมมือช่วยเหลือเยาวชนชนกลุ่มเป้าหมาย

2. ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน / รองผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน เข้ามามีบทบาทสำคัญในการบูรณาการการทำงาน และแก้ไขปัญหาคอขวดข้อที่ประสบระหว่างดำเนินโครงการฯ

ภาพบรรยากาศระหว่างการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจน
ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ

การขยายผล

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินและ
จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ร่วมกันถอดบทเรียน
จากการดำเนินโครงการฯ และได้จัดทำ
“คู่มือโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่
นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อ
หลังจบการศึกษาภาคบังคับ” เพื่อเป็น
แนวทางในการขยายผลไปยังจังหวัดต่างๆ
ต่อไป

คู่มือ

โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ
แก่ นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อ
หลังจบการศึกษาภาคบังคับ

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
กันยายน 2562

ได้มีการประชุมหารือร่วมกันระหว่างหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง

1. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
2. กระทรวงมหาดไทย (สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)
3. กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)
4. กระทรวงแรงงาน (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และกรมการจัดหางาน)
5. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และกรมกิจการเด็กและเยาวชน)

* ทุกหน่วยงานพร้อมสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดในระดับจังหวัด ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นต้นไป

** และจะได้ร่วมกันจัดทำข้อเสนอแนะไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบผลการดำเนินโครงการฯ ต่อไป

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

- จัดประชุมชี้แจงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด พร้อมหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด และ
- พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างผู้ตรวจการแผ่นดิน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ทุกหน่วยงาน พร้อมสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดในระดับจังหวัด

ทุกจังหวัด พร้อมขับเคลื่อนโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ (ม.3) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นต้นไป

บทสรุป

ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2563 เป็นต้นไป นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อ หลังจบการศึกษาภาคบังคับ (ม. 3) นับแสนคนในแต่ละปี จะได้รับการดูแลจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ เพื่อที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวจะได้เข้าสู่ตลาดแรงงานในฐานะ **“แรงงานมีฝีมือ”** อันจะช่วยให้มีรายได้ ค่าจ้างที่สูงขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดี

โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อ
หลังจบการศึกษาภาคบังคับ (ม.๓) : การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน
ในการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต
ผู้ตรวจการแผ่นดิน

ที่มา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ
มาตรา ๕๔ วรรคสาม

- บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการ
- รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- และจัดให้มีการร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษา

ทุกระดับ

- โดยรัฐมีหน้าที่กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวอย่างมีคุณภาพ และได้
มาตรฐานสากล

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี
(แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒)

๘. นโยบายหลักด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย

๘.๔.๖ พัฒนาทักษะอาชีพทุกช่วงวัย โดยกำหนดระบบที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะและเพิ่ม
ประสิทธิภาพทุกช่วงวัย ... การจัดให้มีระบบที่สามารถรองรับความต้องการพัฒนาปรับปรุงทักษะอาชีพของทุก
ช่วงวัย ...

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
มาตรา ๒๓๐ (๓)

บัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจในการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่
หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ

สถานการณ์

ในแต่ละปี มีนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ (ม.๓) แล้วไม่ได้เรียนต่อ เนื่องจากครอบครัวมีฐานะยากจน มีความจำเป็นต้องเข้าสู่ตลาดแรงงาน (ในฐานะ “แรงงานไร้ฝีมือ”) เพื่อหารายได้ช่วยครอบครัวเป็นจำนวนมาก

- ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๕๑ - ๒๕๕๙ มีจำนวน ๗๘๐,๕๓๗ คน
 - ปีการศึกษา ๒๕๖๑ มีจำนวน ๑๔๗,๖๔๔ คน
- (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ)

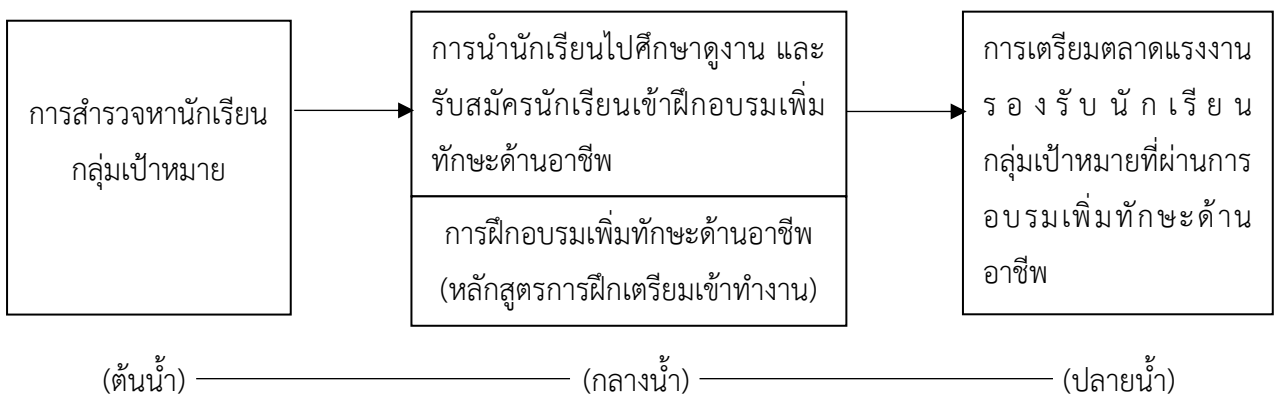
แนวความคิด

หากได้มีการบูรณาการช่วยเหลือเพิ่มทักษะด้านอาชีพให้แก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ (ม.๓) กลุ่มดังกล่าวหลังจบการศึกษา ก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงานในแต่ละปีแล้ว จะช่วยให้นักเรียนกลุ่มดังกล่าวเข้าสู่ตลาดแรงงานในฐานะ “แรงงานมีฝีมือ” อันจะทำให้มีรายได้ค่าจ้างที่สูงขึ้น สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

การดำเนินการ

ผู้ตรวจการแผ่นดิน (นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต) จึงได้ร่วมกับจังหวัดแม่ฮ่องสอนดำเนินโครงการนำร่อง “โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนของจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ (ม.๓)” ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เพื่อหารูปแบบแนวทางในการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการฝึกอบรมเพิ่มทักษะด้านอาชีพให้แก่เรียนกลุ่มดังกล่าว

ขั้นตอนการดำเนินการที่สำคัญของ “แม่ฮ่องสอนโมเดล”

การบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด จ.แม่ฮ่องสอน

หน่วยงานภาครัฐ

ภาคเอกชน

คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ

ประกอบด้วย

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัด
๒. รองผู้ว่าราชการจังหวัด
๓. ศึกษาธิการจังหวัด
๔. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
๕. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษา
๖. ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
๗. ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานหรือผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด
๘. สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด
๙. จัดหางานจังหวัด
๑๐. พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
๑๑. ท้องถิ่นจังหวัด
๑๒. นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

๑. หอการค้าจังหวัด
๒. สภาอุตสาหกรรมจังหวัด
๓. องค์กรภาคเอกชนอื่น ๆ

หน้าที่และความรับผิดชอบ

๑. สนับสนุนอุปกรณ์และการอำนวยความสะดวกระหว่างการฝึกอบรมฯ ตามความเหมาะสม เช่น ข้าวสาร อาหารแห้ง ขนมขบเคี้ยว สำหรับวันหยุด ฯลฯ
๒. ประสานหาหน่วยงานหรือผู้มีจิตศรัทธาให้การสนับสนุนทุนและอุปกรณ์เพื่อการประกอบอาชีพอิสระสำหรับผู้จบการฝึกอบรมฯ ที่ประสงค์จะประกอบอาชีพอิสระ
๓. ประสานกับสถานประกอบการในจังหวัด หรือพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อรองรับการเข้าทำงานภายหลังจากจบหลักสูตรการฝึกอบรมฯ

หน้าที่และความรับผิดชอบ

๑. อำนวยการในการขับเคลื่อนโครงการฯ
๒. การวางแผนการดำเนินโครงการฯ
 - ให้ความเห็นชอบปฏิทินขั้นตอนการดำเนินงาน
 - ให้ความเห็นชอบหลักสูตร และงบประมาณ
 - จัดเตรียมตลาดแรงงาน
๓. มอบหมายและประสานการปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๔. การแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการดำเนินโครงการฯ
๕. สนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน
๖. การติดตามประเมินผล
 - กำกับ ติดตามในการสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย
 - ติดตามและสนับสนุนการดำเนินการฝึกอบรม
 - การติดตามและประเมินผลการดำเนินการโครงการฯ
๗. การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม

ผลการดำเนินโครงการฯ

การดำเนินโครงการนำร่องของจังหวัดแม่ฮ่องสอนประสบความสำเร็จด้วยดี ทั้งในขั้นตอนการสำรวจ
นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย การฝึกอบรมเพิ่มทักษะด้านอาชีพ (หลักสูตรการฝึกเตรียมเข้าทำงาน) การฝึกงาน
และการเตรียมตลาดแรงงานรองรับนักเรียนที่จบการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกเตรียมเข้าทำงาน

หลักสูตรช่างซ่อมจักรยานยนต์ (หลักสูตร ๕๖๐ ชั่วโมง/๖ เดือน)

- ผู้เข้ารับการฝึกอบรม	จำนวน ๒๓ คน
- ระยะเวลาการฝึกอบรม	๓ เมษายน – ๒๑ กันยายน ๒๕๖๒
- ฝึกในสำนักงาน ๔ เดือน	๓ เมษายน – ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒
- ฝึกในสถานประกอบการ ๒ เดือน	๖ สิงหาคม – ๒๑ กันยายน ๒๕๖๒

หลักสูตรช่างเย็บจักรอุตสาหกรรม (ผ้า) (หลักสูตร ๒๘๐ ชั่วโมง/๓ เดือน)

- ผู้เข้ารับการฝึกอบรม	จำนวน ๕ คน
- ระยะเวลาการฝึกอบรม	๓ เมษายน – ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒
- ฝึกในสำนักงาน ๒ เดือน	๓ เมษายน – ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒
- ฝึกในสถานประกอบการ ๑ เดือน	๖ มิถุนายน – ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒

ปัจจัยซึ่งนำมาสู่ความสำเร็จในการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ

ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน (แม่ฮ่องสอนโมเดล)

๑. หน่วยงานทุกภาคส่วน (ภาครัฐราชการ, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ภาคเอกชน) มีส่วนร่วมดำเนิน
โครงการฯ ด้วยใจ ช่วยเหลือเยาวชนกลุ่มเป้าหมายให้มีอาชีพสุจริตที่มั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดี **มิได้คิดว่าเป็น**
งานเพิ่ม หรืองานฝาก แต่เป็นหน้าที่ ที่ทุกฝ่ายจะต้องบูรณาการความร่วมมือช่วยเหลือเยาวชนกลุ่มเป้าหมาย

๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน/รองผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอนเข้ามามีบทบาทสำคัญในการ
ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการทำงาน และแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องที่ประสพระหว่างดำเนินโครงการฯ

การขยายผล

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินและจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ร่วมกันถอดบทเรียนจากการดำเนินโครงการฯ
และได้จัดทำ **“คู่มือโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบ
การศึกษาระดับมัธยมศึกษา”** เพื่อเป็นแนวทางในการขยายผลไปจังหวัดต่าง ๆ ต่อไป

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประชุมหารือร่วมกันระหว่างหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง

๑) สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

๒) กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)

๓) กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน)

๔) กระทรวงแรงงาน (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และกรมการจัดหางาน)

๕) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และ
กรมกิจการเด็กและเยาวชน)

ทุกหน่วยงานพร้อมสนับสนุนการดำเนินงานฯ ของหน่วยงานในสังกัดในระดับจังหวัด ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.
๒๕๖๓ เป็นต้นไป

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้จัดประชุมชี้แจงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด พร้อมหัวหน้า
ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด และพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างผู้ตรวจการ
แผ่นดินกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อ
หลังจบการศึกษาภาคบังคับ เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒ ทุกหน่วยงานพร้อมสนับสนุนการดำเนินงาน
ของหน่วยงานในสังกัดในระดับจังหวัด และทุกจังหวัดพร้อมขับเคลื่อนโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ
แก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
เป็นต้นไป

บทสรุป

ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบ
การศึกษาภาคบังคับ (ม.๓) นับแสนคนในแต่ละปีจะได้รับการดูแลจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการ
เพิ่มทักษะด้านอาชีพ เพื่อที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวจะได้เข้าสู่ตลาดแรงงานในฐานะ “แรงงานมีฝีมือ”
อันจะช่วยให้มีรายได้ค่าจ้างที่สูงขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดี

อีกตัวอย่างของการบูรณาการความร่วมมือระหว่างผู้ตรวจการแผ่นดินและหน่วยงานของรัฐในการ
ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
๒๕๖๐